P(ro) nob(is) instituendis i(n) debita s(er)mo(nu)m inuentio(n)i. Aug(ustinus). Om(n)is x(christ)ianus [illegible]
x(christ)iani e(st) lectio (et) instructio. V(er)s(us) d(e) T(er)tiis i(n) fine.

Sp(iritu)s oris n(ost)ri x(christu)s d(omi)n(u)s captus e(st) i(n) peccatis n(ost)ris. cui diximus. In umbra tua uiuemus i(n) gentibus. Treno(rum). Dicit(ur) x(christu)s sp(iritu)s oris n(ost)ri. q(uia) sicut
sine inspiratione (et) respiratione sp(iritu)s aeris uiuere n(on) possumus corporalit(er).
sic sine sp(irit)u dei n(on) uiuimus sp(irit)ualiter. (et) sic(ut) sine aere n(on) uiuit homo
exterior. sic n(on) sine gr(ati)a h(omo) interior. Dicitur (et) x(christu)s sp(iritu)s oris n(ost)ri. q(uia) no(n) d(ebet)
os x(christ)iani spirare loq(ue)ndo n(isi) x(christu)m. ut in u(er)bor(um) sapiat [illegible]
i(d est) x(christu)m (et) celu(m). Q(ui) e(ni)m de t(er)ra e(st) de t(er)ra lo(quitur). Jo(hannes). B(er)nard(us). Ih(esu)s mel in
ore. in aure melos. i(n) corde iubil(us). Ca(n)t(icorum) i. Oleu(m) effusu(m) n(omen) tuu(m). (et)c.
Si u(er)o dec(er)nis. [illegible] iudicas fr(atr)em. (et) h(ic). patet q(uia) n(on) h(abe)s h(un)c
sp(iritu)m n(ec) p(er) eu(m) loq(ue)ris. Est a(utem) sp(iritu)s i(d est) benign(us). dulcis. uer(ax). mund(us). (et) h(uius)
u(er)o loq(ui)m(ur) u(er)ba dulcedinis. (et) benignitatis. mu(n)dicie (et) ueritatis. (et) h(uius)mo(di).

Debem(us) aut(em) ap(er)ire os n(ost)r(u)m ut possim(us) attrahe(re) h(un)c sp(iritu)m. ad q(uo)d nos
inuitat. q(ui) ip(su)m sp(iritu)m d(omi)n(u)s desid(er)at. dic(en)s. Dilata os tuu(m) (et) i(mplebo) i(llud).
Os dup(lex). Os cordis p(er) desid(er)iu(m). Preoccupat eni(m) h(ic) sp(iritu)s eos q(ui) se concupiscunt.
Os corp(or)is. s(cilicet). ad (con)fitend(um) large (et) euome(n)du(m) i(m)mu(n)dicia(m) pecc(at)or(um). cu(m) q(ui)b(us)
n(on) co(n)ueniet ille sp(iritu)s. s(cilicet). p(ur)a ad orand(um). docendu(m).

It(em) Sic(ut) no(n) uide(mus) sp(iritu)m aeris ten(er)is in ore. s(ed) uide(mus) exire [ab ore] max(ime) i(n) f(r)igido
t(em)p(o)r(e). sic e(st) de gr(ati)a sp(iritu)s s(an)c(t)i. V(er)s(us) Si uen(er)it ad me n(on) uidebo eu(m). S(ed) debem(us)
gr(ati)am ostende(re) p(er) op(er)a. ne i(n) uacuu(m) gr(ati)am dei recepim(us). max(ime) q(uam)diu
durat hyemps uite p(rese)ntis. V(er)s(us) Du(m) t(em)p(u)s h(abe)m(u)s op(er)em(ur) bon(um) (et)c.

[Marginal notes:]
Simil(ite)r q(uo)d d(e) merenda e(st) d(e) q(uo) merenda loq(ui)t(ur). sic(ut) fac(it) [illegible]
Th(ema) loq(ue)ndu(m) (con) p(ro)ui(de)ndo [illegible]
Confessio e(ni)m mundat sp(iritu)m s(an)c(tu)m hospitiu(m) sui (et) p(re)paratio ad [illegible]
Th(ema) loq(ue)ndu(m) d(e) b(e)n(e) op(er)ari q(uam)diu t(em)p(u)s n(ost)r(u)m e(st).
que debent [illegible] auditores [illegible] mores q(ui) ad [illegible]
B(er)nard(us). [illegible]

Seqr. Capt' e in pctis nris. ligauat dia' gns humanu funiclis
pccor 7 uictu ducebat i ctere ifni. Voluit xc ligari i passioe.
ut gns humanu solueret. V' dyt. Si me qritis. sinite hos abire.
Sepe e capiunt' serui p debitis dnor. s3 dns misicors uoluit capi
7 icarcerari p debitis serui sui. V'

...i umb' xc gs i psenti. ...te regnglos q' inducimi eu scienti. ...qi ei umb' uiximr i psenti.

Seqr. Cui dyt. In umb' tua uiuem' i g. Cui dyt. in pacto baptis
mali nos xrani. i uoto regulari vos religiosi. In umb' t. 7c
S3 m' plangit se d' dextis; dicens. filii alieni m. s. m. 7c filii p adop
tione alieni. i. alienati a me p iiqtate. mentiti s. m. utriq3 pactoem.
7 igemiat qi ad maiore expssioem. filii ali. iue. s. qpunsecdo i s(ect)ore
suo. s. amore tepaliu. ul' i cnaliu uoluptatu. 7 claudi. a. s. suis.
Duo ca sui pedes aie. intels 7 affcts. q' bonu hnt itellm 7 malu affcm.
claudicare pede dicit. q' utriq3 malu. qi de duos branchos. a semitis
suis. q. s. nouerat obseruare semitas. i. arta uia q' ducit ad uita.
In umb' t. ui. i. g. Vmb' dni. i. memoria ul' imitatio ei'. Sol [illegible] n
inmdie qn dns posit e i cce. 7 ita umb' ei' erat ad aqlone i dextra
pte. 7 sic latro q' suspensus erat ad dextam saluatr e i umb' ei'. V'
ei p cogere i. Scaplis tr ob t. Latro i significat pccore q' totiens
furatr aiam sua 7 puniet suspendiu. qties pctat ad morte. q' n p
saluari n' i umb' 7 imitatoe conuersatois xc.
In e. In ipo nos q' lassati sum' i uia iniqtatis 7 amblauim' uias diffiles
resumere spm debem' sic uulgarit dr. i refrigio qr ei' qescentes.

cabant populos duos ex eis descendentes fratres sibi fore contrarios. Secundum
allegoriam vero hec omnia contingebant illis in figura. Intelligimus per Esau scilicet
potentes, per Iacob pauperes, quia simplex et lenis et pastor ovium. Esau
autem dicebatur Seir et Edom, quorum nominum interpretationes conveniunt
divitibus huius mundi, qui preferuntur pauperibus, ut Esau Iacob. Esau interpretatur
[illegible]. Edom sanguineus seu pilosus. Castanea intus dura, exterius mollis, sic
divites in corde durissimi, sed exterius in vestibus et pannis molles et plani,
quibus dicitur: Ve duplici corde et labiis scelestis et cetera. Quod autem sunt intus duri
patet, quia habent multa bona in singulos angulos reposita et vident pauperes
fame morientes. Sanguinei sunt, id est crudeles, quia pauperum bona auferunt
et non habentibus auferunt id quod habent et dant habundantibus. Contra quod contra discretionem
[illegible] ut autem dicit apostolus: ex habundantia divitum pauperum repleatur
inopia. Sed et ipsi tamquam propter hoc pilosi sunt, quia non solum auferunt
temporalia sed etiam vitam eorum et pugnant. Unde Micheas: Tollitis pelles de
super eis et carnes de super ossibus eorum. Esau etiam vendidit primogenita
sua Iacob pro lenticula. Sic divites pro bonis temporalibus que acceperunt a pauperibus
amittunt eterna pauperibus, si patienter sustinent offensa. Unde in evangelio: Re-
cepisti bona in vita tua et Lazarus similiter mala. Nunc autem hic consolatur, tu vero cru-
ciaris. Mater autem diligebat Iacob. Mater est ecclesia, quod vere convenit, quia Rebecca
interpretatur patientia. Ecclesia autem non sustinet multa adulta in patientia, que debet fovere
et defendere Iacob, id est pauperes. Sed iam pauci sunt prelati qui ascendant ex adverso
et opponant se murum pro domo domini, ut [illegible]
[illegible] Esau in fructificans [illegible]
qui fructificare debent. Alii divergentes, id est potentes qui exigunt in erenis
multi prelatorum omnipotentibus mundi huius rapiunt bona pauperum. Mater autem
sunt minora. Cum autem superbit impius affligendo incenditur pauper, ...
carnis patiendo. Potest etiam per Rebeccam intelligi ecclesia in qua fidelis qui dici-

patientia qua nulla est uirtus que non patientia firmatur. Illa habet duos geminos amorem rei et amorem
carnis sibi iniunctos, qui eos quia cito concupiscit ad usum sponsi et sponse adiectus est. ut dicit apostolus amor
autem cuius genitor est filios. amorem dominandi. amorem habendi. amorem delectandi. Ex amore
autem dominandi ypocrisis superflue expense. amor sciendi. falsitas et uanitas in promissis.
ypocrita autem est quasi anulus cupreus deauratus, qui et si non cognoscitur per colorem, cognosci tamen potest
ponderatione. Sic et ypocrite leues et portant intus scandalum. Iactitare sua ut dicit
ecclesiastici. Sunt et quasi chimera, que partem leo prima media caper, anguis in ima. Iuuat enim ut
appareat leo, id est iustus qui confidit ut leo ut ait Salomon. Medio est caper quia de uirtute locuti
clamore agitant. Propter quod dicit Iob: dormit uechemoth in secreto calami et in locis humentibus,
clamore calamum uocans ypocritam quia exterius nitidus intus uacuus. Eidem etiam uocant locum humentem
propter luxuriam. Et in talibus in loco tuto dormit dyabolus. Anguis est in ima quia in occulto
sunt detractores et deo odibiles. In quos inuehebatur moyses dicens: Ve qui maledicit surdo. Et
coram ceco supponit offendiculum, id est malefaciendi exemplum. De talibus dicit Salomon: non assimulas
faciem contra faciem tuam. Quia faciei interiori contraria est exteriori. Ubi lauatur exterius non sunt sepulcra
dealbata. Sed intus sunt plena omni spurcitia et ossibus mortuorum. Effraym pascit uentum
et sequitur estum. Effraym in ima in prosperitate sterilis per quem ambitiosi significantur qui pascunt
uentum, id est nebulones ut eos predicent populo. Sed dicit sapiens: tamen turpe est laudari a turpibus quam
laudari ob turpia. Quia quod est. Iste buffae humili et non dederis in pio. Et non alligabis duplicia
peccata in omnibus bonis tuis. Peccat enim quia uane expendit et quia illos ad uanitatem allicit.
Talis secularis est id est dominandi ardentem appetitum. Sic igitur non tribuit simpliciter sed uendere intendit. Sed ut di-
cit sapiens: dignum est decipi qui de recipiendo cogitauit cum daret. Sequitur de amore sciendi quo
temptatus est adam et eiectus. Cum deus est eritis scientes bonum et malum. Appetunt autem quidam
scire ut sciant, quod est curiositas. Quidam ut habeant, quod est cupiditas. Quidam ut sciantur quod est uanitas.
De istis omnibus dicit Ieremias: stultus factus est omnis homo a scientia. Deberet autem appetere scire ad suam
et aliorum instructionem, quod facit lex diuina. Lex enim domini immaculata conuertens animas. Sed si lex domini con-
uertit et sapientia huius mundi inimica legi dei. Quia ut dicit apostolus sapientia huius mundi inimica et animas
adimit. Sed forte dicetis aliquis ubi legum doctrina scientia quod falsum est. Immo alia enim in predicatione domini
ut de abusu scientie sibi caueant et timeant et ad meliora se conuertant. Peccata sicut apostolus dicit
de lege moysi quod subintrauit ut habundaret delictum propter occasionem mali. Multo melius potest dici
de lege ulpiani. In precedenti enim tempore cum non essent multa de iure nec leges nec legiste erat
in pace ecclesia. Modo autem fere ubique per placitum contentio. Sic igitur uidetur quod ista lex sit peccatum uirtus
ut dicit apostolus. Uanitas et falsitas in promissis est. Ubi enim non credas uultus uanis illis quia ex multis lo-
quela temptabit te. Uana enim locuti sunt unusquisque ad proximum suum. Sequitur de amore habendi ex
quo prouenit bella pericula iudicia. De primo dicit seneca: concorditer uiuerent homines si hec duo pro-
nomina tollerentur de medio meum tuum. De secundo: fures et uiuunt sibi indicabuntur. In ecclesiastico:
dolor enim domini de periurio quia tales per posse suo inducunt falsum testimonium. De tercio
labor stultorum affliget eos qui nesciunt in urbem pergere. Quod non est quod non timent homines se per-
iurare periculo et timent per deo. De quarto Gregorius super hunc locum: cantabit non cantabat. Pro hoc
quod in diuitiis nil appetit aliquorum successibus inuidere nescit. Sequitur de amore delectandi
ex quo supplantatur et ciborum et potuum et ornatum et luxuria. De primo est in uestitu non